

Een cursus verzekeringsgeneeskunde in de beroepsopleiding

B.P. PONSIOEN
C. KLINGERS
M.C. HUYSMAN
H.L. VAN AMERONGEN

Ponsioen BP, Klingers C, Huysman MC, Van Amerongen HL. Een cursus verzekeringsgeneeskunde in de beroepsopleiding. Huisarts Wet 1993; 36(5): 177-8.

Samenvatting Verslag wordt gedaan van de opzet van een cursus verzekeringsgeneeskunde in de beroepsopleiding te Rotterdam, en de ervaring met de elf cursussen die in de afgelopen drie jaar gegeven zijn. De cursus wordt goed gewaardeerd door de haio's. Aanbevolen wordt om een dergelijke cursus op te nemen in het curriculum van de driejarige beroepsopleiding tot huisarts.

B.P. Ponsioen, huisarts, medewerker RUHI; C. Klingers en M.C. Huysman, verzekeringsgeneeskundigen; H.L. van Amerongen, coördinator huisartsopleiding Rotterdam. Correspondentie; B.P. Ponsioen, Slagveld 42, 3231 AP Brielle.

Inleiding

Kiezen voor integrale zorgverlening door de huisarts als 'eindproduct' van de beroepsopleiding betekent dat de relatie mens-arbeid ruime aandacht krijgt tijdens het leerproces van de haio. Zowel binnen als buiten de huisartsgeneeskunde wordt gewezen op de noodzaak van verhoogde aandacht voor verzekeringsgeneeskunde bij (na)scholing van huisartsen.^{1,2}

Knottnerus & Sommers stelden in 1982 vast dat 15-20 procent van de dagelijkse patiëntencontacten in hun praktijk verband hield met 'niet kunnen werken'.³ Daarbij werd gesignaleerd dat de patiënt die zich ziek meldt, geneigd is om initiatief (controle) van de kant van 'de ziektewet' af te wachten.

Bij de start van het tweejarig curriculum van de beroepsopleiding tot huisarts in Rotterdam werd een cursus verzekeringsgeneeskunde geïntroduceerd. Deze wordt gegeven door drie verzekeringsgeneeskundigen die reeds bij de eenjarige beroepsopleiding waren betrokken. Wij hebben ons afgevraagd of de indertijd door het instituut gekozen aanpak wel door de haio's zou worden gewaardeerd.

De cursus

De één week durende cursus wordt gegeven in de 18e maand, voorafgaand aan de tweede huisartsstage. Als doel van de cursus werd gesteld dat de haio in staat is als overlegpartner van de verzekeringsgeneeskundige te fungeren.

Vóór de aanvang van de cursus wordt de door de docenten geschreven syllabus gelezen: ongeveer 30 bladzijden over de wetgeving rond arbeidsongeschiktheid en de daarbij betrokken uitvoerende organen. De eerste cursusdag wordt begonnen met een begintoets, bestaande uit kennisvragen. De maandag en dinsdag worden besteed aan theoretisch onderwijs, verdeeld in blokken, waarbij wordt gerefereerd aan de syllabus. Eigen casuïstiek en ervaringen worden door de haio's ingebracht.

Op woensdag en donderdag lopen de haio's in twee- of drietallen stage bij een GMD of GAK in de regio. Gedurende

deze vier dagdelen worden in principe de volgende activiteiten ontplooid:

- claimbeoordeling in het kader van de Ziektewet;
- verzuimbegeleiding;
- claimbeoordeling in het kader van de WAO/AWW;
- vaststellen van het resterend arbeidsvermogen;
- bepaling van de mate van arbeidsongeschiktheid;
- belastingsonderzoek op de werkplek;
- arbeidsbemiddeling;
- indicatiestelling, selectie en middelenkeus (inclusief passing) van voorzieningen;

Op vrijdag vindt de afronding van het theoretische deel van de cursus plaats en worden ervaringen van de kijkstages uitgewisseld.

De cursus wordt dagelijks schriftelijk geëvalueerd door de haio's; de cijfers lopen van 1 t/m 5. Een van de stafleden van het instituut is op de eerste en de laatste dag bij de cursus aanwezig.

Ervaringen

Sinds de start in oktober 1989 is de cursus steeds driemaal per jaar gegeven, in totaal elf maal.

Het lezen van de syllabus vóór de aanvang van de cursus vergt ongeveer twee uur tijd van de haio. Gedurende de week blijkt de syllabus nog diverse malen geraadpleegd te worden.

Het theoretisch onderwijs wordt goed gewaardeerd door de haio's. De persoonlijke inzet van de verzekeringsgeneeskundigen-docenten bij het onderwijs wordt door de haio's gezien als een belangrijke oorzaak hiervan. De cijfermatige waardering van de haio's voor het cursorisch onderwijs loopt op van 3,5 wat betreft de waarde voor het eigen toekomstig functioneren als huisarts tot 4 à 5 voor inhoud en presentatie.

Door het voorafgaande onderwijs is de haio goed voorbereid op de kijkstage. De haio's zijn meestal aangenaam verrast door de bereidwilligheid van de kant van de stageverleners om 'in hun keuken te laten kijken'. Ook de inzet van de stage-

verleners speelt een belangrijke rol bij de waardering van deze twee dagen.

Sommige haio's signaleren overlap met onderwijs uit de basisopleiding. Daar wordt tegenover gesteld: de goede leesbaarheid van de syllabus, de waarde van het kunnen inbrengen van eigen casuïstiek, de kijkstages en de opzet van de cursusweek als geheel, die bevorderlijk blijkt voor de concentratie van de haio op het onderwerp.

Beschouwing

De van de kant van de haio's vaak gehoorde opmerking dat de cursus aanleiding geeft om tijdens het consult meer aandacht te gaan besteden aan de werksituatie van de patiënt, is ons welkom. Toetsing van dit voornemen in het vervolgtraject van de beroepsopleiding (gedurende de tweede stage bij de huisarts) heeft nog niet systematisch plaatsgevonden.

Dat de haio een goede gesprekspartner van de verzekeringsgeneeskundige-docent is, blijkt uit de discussies gedurende de cursusweek. Wij menen dat deze cursus leidt tot de wenselijk geachte 'intensieve confrontatie' tussen huisartsen in opleiding en specialisten, in casu verzekeringsgeneeskundigen, met betrekking tot elkaars vakgebied.⁴

De belangstelling van de haio's voor het onderwerp verzekeringsgeneeskunde kan

niet verklaard worden uit een grote aandacht voor het onderwerp arbeidsongeschiktheid in de kring van huisartsen. In een recent leerboek voor huisartsen wordt bijvoorbeeld wel gesproken over 'werkproblemen', maar niet over arbeidsongeschiktheid.⁵ Daarnaast troffen wij in de laatste twintig jaargangen van *Huisarts en Wetenschap* slechts twee onderzoeksvragen over het handelen van de huisarts bij werkverzuim wegens ziekte, beide uit 1982.^{3,6} Uit het onderzoek van *Crul* bleek dat de huisarts bij kortdurend werkverzuim een 'werkwinst' van drie dagen kon bewerkstelligen door op het spreekuur advies te geven over werken of niet werken.⁶

De motivatie van de haio's is ons inziens bevorderd door twee factoren: zowel het kunnen bespreken van hun eigen ervaringen, als de voortdurende maatschappelijke en politieke discussie van de laatste jaren over de 'excentrieke ziektecijfers' in ons land.

Wij verwachten dat de haio later als huisarts in staat zal zijn om als intermediair te fungeren naar mensen en instanties die professioneel betrokken zullen zijn bij de vaststelling van arbeidsongeschiktheid door ziekte of gebrek in Nederland.

Aanbeveling

Opname van een cursus zoals hiervoor beschreven in de driejarige beroepsoplei-

ding lijkt ons gewenst. Een dergelijke cursus dient niet pas in het derde jaar aan te vangen, maar zo vroeg mogelijk na de eerste huisartsstage, zodat de haio het geleerde tijdens een groot deel van de opleiding kan toetsen in de opleidingspraktijk.

Dankwoord

Met dank aan J. Post, verzekeringsgeneeskundige, die gedurende de eerste twee jaar actief betrokken was bij dit project.

Literatuur

- 1 Bremer JJ. Een onderzoek naar de effecten van medische bijstand en de rol van de huisarts bij conflicten in de uitvoeringspraktijk van Ziektewet, WAO/AAW [Boekbespreking]. *Huisarts Wet* 1988; 31: 147.
- 2 Anoniem. Deelnemers aan WAO-conferentie formuleren gezamenlijke knelpunten. *Med Contact* 1992; 47: 7-9.
- 3 Knottnerus JA, Sommers JCA. Werken en niet kunnen werken. *Huisarts Wet* 1982; 25: 186-90.
- 4 Anoniem. Medisch handelen op een tweesprong. 's-Gravenhage: Gezondheidsraad, 1991.
- 5 Lamberts H. In het huis van de huisarts. Verslag van het Transitieproject. Lelystad: Meditekst, 1991.
- 6 Crul BVM. De invloed van de huisarts op het kortdurend ziekteverzuim. *Huisarts Wet* 1982; 25: 102-5. ■